

Jiráskův hronov

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

Letošní ročník celostátní přehlíky amatérských divadelních souborů uzavře olomoucké nastudování muzikálu Tibora Déryho a Sándora Póse Festival, které bylo uvedeno na přehlídce v Úpici a bylo také zařazeno do programu přehlídky ve Spišské Nové Vsi. Olomoucký divadelní kolektiv není na Jiráskově Hronově poprvé, vytváří představení plná živosti a snahy o účelný experiment.

10/76

Dnes uzavíráme poslední den hronovské celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů, očekává nás ještě několik hodin napjatého zaujetí, okamžiků odevzdaných divadlu v hledišti Jiráskova divadla, kde dnes účinkuje mladý soubor z Olomouce s nastudováním muzikálu Festival. A to je poslední inscenace letošního ročníku přehlídky, která přinesla nebo zprostředkovala mnohé zkušenosti a názory, všechny související s divadlem, jak je známe z nejrůznějších amatérských scén. Ale slavnostní závěr hronovské přehlídky neuzavírá náročnou práci uvnitř amatérských divadelních kolektivů, spíše je tomu naopak — přispěl řadou inspirujících momentů k tomu, jakou metodou přistupovat k divadelní práci a pomohl prohloubit vzájemný kontakt mezi soubory i amatérskými divadelníky, kteří sem každoročně přijíždějí za dobrým divadlem.

Můžeme říci, že všechny kolektivy, které přispěly svou prací do programu Jiráskova Hronova, odevzdaly to nejlepší čeho byly schopny a hronovský divák jejich snahu a úsilí přijal se stejnou radostí, s níž přijímáme každé zdařilé dílo. I když letošní přehlídka vyvolává nejednu úvahu spojenou s dosavadní bilancí amatérského divadelnictví, je to nesporně úvaha naplněná zajímavými perspektivami, tvůrčími přístupy a zájmem lidí o divadlo.

SCÉNOGRAFOVÉ na Hronově

V našem zpravodaji jsme několikrát velice stručně informovali o nejrůznějších krajových schůzkách, jejichž spoluorganizátorem byl Svaz českých divadelních ochotníků. Jejich předmětem byla snaha poskytnout navzájem přesné informace o průběhu divadelní sezóny, která právě uplynula a o dalších věcech souvisejících s vývojem amatérského divadelnictví a zejména pak jeho rostoucí kvalitou v jednotlivých krajích. Nicméně kromě těchto pozoruhodných setkání, která právě uplynula a o dalších věcech souvisejících s vývojem amatérského divadelnictví v komplexu problémů, zasedala na letošním Jiráskově Hronově specializovaná komise pro scénografickou práci, která několik let pracuje při ústředním výboru SČDO a může se pochlubit zajímavými výsledky, jejichž význam sociální v systematickém zájmu o scénografickou složku jevištní práce například tak, jak jsme ji mohli posoudit na výstavě, instalované v loňském roce na přehlídce vesnických a zemědělských souborů ve Vysokém nad Jizerou. Avšak hronovská schůzka scénografů řešila potřeby související s dalším rozvojem amatérské scénografie — dospěla k názoru, že je nezbytné otevřít scénografickou školu s působností v celé české republice. Členové komise se zabývali osnovami, předpokládancem délkou studia a diskutovali kromě jiného také o trendech vývoje scénografie v širším měřítku než jaké naznačuje jen rámec amatérského divadla u nás. Závažnou otázkou je výběr a kvalita lektorů pro scénografickou školu, jejíž absolventi po tříletém studiu získají vysvědčení, které bude vyjádřením jejich kvalifikace s možností využití v amatérských divadelních souborech.

Je tedy vidět, že kromě značné pozornosti věnované amatérskému divadlu v průběhu diskusních klubů, vyvolal 46. Jiráskův Hronov také závažné diskuse o speciálních problémech jevištní práce a je neobyčejně sympatické, že se uskutečnil právě z podnětu Svazu českých divadelních ochotníků. Perspektiva scénografické práce je právě v její systematickosti, v tom, jakou péči budeme věnovat lidem, kteří se touto problematikou na amatérských jevištích zabývají. Je možné říci, že práce scénografické komise při ÚV SČDO sleduje jako jeden z cílů dosažení takového stavu v amatérské scénografii, aby právě tato složka vznikajících inscenací nepůsobila v jejich celku rušivě a neorganicky, jak se i přes poctivě míněnou snahu často stává. -ek-

Včera jsme viděli na jevišti Jiráskova divadla kroměřížskou inscenaci hry Jiřího Mahena Nasreddin.

ROZPAKY Z NASREDDINA

Predstavenie Mahenovho Nasreddina v takej podobe, v akej sme ho videli na javisku Jiráskovho divadla v Hronove vnucuje okrem iných otázok jednu, takrečeno základnú: prečo si súbor túto hru vybral a o čom sa hralo? Inscenácia — aspoň podľa zhodného názoru poroty — odpoveď na túto otázku nedala. Napovedala však, že výsledný javiskový tvar je priamym odrazom rozpakov, ktoré so všetkou pravdepodobnosťou vznikli už pri čítaní textu i pri rozhodnutí zaradiť hru na repertoár súboru. Z hľadiska dramaturgického je voľba málo hrávanej Mahenovej hry iste zaujímavá, pričom myslíme aj na Mahenov vzťah k ochotníckemu divadlu. V predstavení súboru z Kroměříže bol to však jediný pozoruhodný moment, pretože všetko, čo súvisí s inscenačným tvarom, teda režijný prístup, výtvarné riešenie, no predovšetkým nesúrodé herectvo, bolo už len sklamaním. Inscenácia kroměřížského súboru je totiž nesúrodá zmes najrozmanitejších postupov, neraz vzájomne si protirečiacich, prechádzajúcich od poloh psychologických a psychologizujúcich, cez hlasovú i slovnú štylizáciu až po hlučnú a hrubozrnnú expresiu, pričom v zmene týchto postupov ťažko nájsť logiku či estetickú opodstatnenosť.

V Mahenovom Nasreddinovi zlyhala najmä zložka herecká. Nenašli sme v nej ani komediálnu uvoľnenosť, podstýmť režisérom A. Hajdom navodenú, ale ani ten nevyhnutný odstup či nadhľad nad postavou, bez ktorého práve tento typ divadla nevieme si dobre predstaviť.

A navyše: keď viaceré zložky inscenácie nespĺnili očakávania, právom kladené na taký renomovaný súbor, akým je kroměřížsky, tak obsadenie i spôsob hereckého stvárnenia jednej z hlavných postáv Ludmilou Čápkovou (Princezna) vyvoláva už iba úvahy o cíte pre mieru elementárneho estetického vkusu. Isteže, aj z viny celkovej režijnej koncepcie.

Nakoniec tu zostáva ľútosť nad množstvom vynaloženej práce i nad tým, že sa v istom zmysle hazardovalo s tým umeleckým potenciálom, ktorým súbor nesporne disponuje.

-mp-

Dnes by mohol nést zcela zvláštní titulék: Poprvé! — Poprvé se totiž uskutečnilo setkání zástupců MěstNV spolu s lidmi, kteří se během celého hronovského týdne zabývají zpracováním, výrobou a distribucí hronovského zpravodaje, rozhlasového vysílání a pečují o plynulý tok informací z kanceláře na náměstí k návštěvníkům přehlídky. Členy naší redakce, pracovníky tiskárny, hlasatele a distributory přijal

Hronovský SLOUPEK

předseda MěstNV v Hronově soudruh František Macek. A to byla příležitost k výměně zkušeností načerpaných za léta práce na Jiráskových Hronovech — byla by jich jistě pěkná řádka, ať už máme na mysli informační kancelář nebo pracovníky tiskárny. Snad proto, že všechno probíhalo podle plánu, bez zbytečné nervozity, vytvořila se i na tomto setkání velmi příjemná atmosféra, charakteristická pro celý 46. Jiráskův Hronov. Je přitom nutně připomenout, že bez obětavé práce všech lidí, kteří se podíleli na přípravách a průběhu letošního ročníku přehlídky, ale i těch minulých, by nemohla být odezdána taková práce. Stejně jako v amatérském divadelnictví, tak i v přípravě jeho vrcholných akcí, hraje rozhodující úlohu obětavá pomoc a spolupráce dobrovolných pracovníků, bez jejichž úsilí si nikdo z nás neumí přehlídky tvůrce Jiráskova Hronova. Vysokého, Úpice nebo Svitav ani představit. Je to jistě záslužná práce, která se promítá do festivalové atmosféry a zejména pak do pocitů návštěvníků i do faktu, který narovná, jak byly splněny cíle těchto přehlídek. Je to závislé právě na tom, jak jsou plněny jednotlivé funkce v rámci organizačské práce, jak se s ní lidé vyrovnávají. Kolektiv lidí, kteří se v letošním roce poprvé setkali, usiloval vlastně o jediné — plnit pokud možno co nejlépe a nejprůběžněji tvůrčí úkoly, které si stanovil. Součástí tohoto kolektivu jsou nejen lidé, kteří každé ráno zasedali za klaviaturu sázecích strojů, vytvářeli obrazy všech deseti čísel hronovského zpravodaje, ale také děti ze škol, pionýři, kteří noviny roznášeli a starali se o to, aby se v co nejkratším čase dostaly ke čtenářům. Jestliže předseda MěstNV soudruh F. Macek, místopředseda MěstNV soudruh A. Šik a další zdůraznili závažnost této práce nejen pro přehlídku, ale i pro město samotné, bylo to ocenění obětavosti s níž mohou přijít jen lidé zapálení pro dobrou věc. Jak je vidět, v Hronově jsou.

-š-

Včera se v časové návaznosti na diskusní kluby konalo se Slávii vystoupení herecké třídy Lidové konzervatoře Východočeského kraje, která pracuje při Krajském kulturním středisku v Hradci Králové. Vedoucím pedagogem této třídy je doc. dr. Jan Císař CSc, který také toto vystoupení za podpory svých spolupracovníků z DVÚ v Hradci Králové uvedl

MLÁDI MÁ ZELENOU

a seznámil plný sál zájemců (včetně zahraničních hostů) alespoň částečně se způsobem práce, cíli a významem této konzervatoře. Absolventi prvního ročníku dvouletého studijního cyklu předvedli praktické ukázky své práce, a to jak z oblasti pohybové a hlasové výchovy, tak i rozvíjení fantazie a tvůrčího přístupu v etudách, k nimž se během dvou semestrů dopracovali. Na základě pevného, blíže neurčeného a nekonkretizovaného dialogu Leacocka o kouzlu s kartami rozvinuli jednotlivé dvojice či trojice škály nápadů a situací, v nichž by se tento dialog mohl rozehrávat a dokázali tak, že jsou vedení ke skutečně samostatné práci a nikoli k pouhé technické dokonalosti herecké interpretace. I provedení dalších etud a zvláště parafráze Tří mušketérů ukazují na systematickosti jejich vedení.

Dobré odborné pedagogické vedení této třídy je o to cennější, že se zde pracuje s mladými lidmi do třiceti let, s lidmi, z nichž někteří sice ještě nemají za sebou první křest na jevišti, ale mají jisté dispozice. Neboť vystupovat Lidovou konzervatoř není dopřáno všem zájemcům, ale pouze těm, kteří úspěšně složí talentové přijímací zkoušky. — Přejme jim proto mnoho úspěchů.

S dobrými pocity

Každoročně připravované přehlídky amatérského divadelnictví nejsou ničím jiným než konfrontací výsledků práce, jak bylo mnohokrát řečeno na nejrůznějších diskusních platformách na Jiráskově Hronově i jinde. Ale přitom je velmi důležité jaké prostředí dovedou organizátoři vytvořit pro to, aby průběh takových akcí byl plynulý a vyznačoval se vším, co k festivalům tohoto typu neodmyslitelně patří. Jiráskův Hronov, každý jeho ročník, má svou specifickou atmosféru, většina účastníků sem zajiždí každoročně s úmyslem ověřit si vlastní zkušenosti, poučit se, navázat nová přátelství. A jak je vidět, pro tvorbu podobného druhu vztahu jsou v Hronově podmínky téměř dokonalé i když bychom se mohli zamýšlet nad spoustou složitých problémů a často i nedostatků. Avšak v týdnu, který je bezesbýtku věnován divadlu, jdou naráz všechny strany a zůstává jen vědomí, že člověk byl při tom. A za tento nádherný pocit patří poděkování všem, kteří se o nás starali na ubytovnách i v soukromí a pomohli tak přípravnému výboru řešit svízelnou situaci i lidem, k nimž jsme přicházeli na chvíli nebo na delší čas, abychom doplnili síly chutným pokrmem nebo vychlazeným nápojem, těm, bez nichž by sál divadla denně zel prázdnotou, protože by nebyly vytvořeny podmínky pro práci souborů, tedy kolektivu techniků divadla a všem, kteří se o soubory starali.

Naše vděčnost patří kolektivům z patron. závodů, které si uměly najít čas a vytvořit skvělý kontakt se členy souborů z celé republiky, pečovateli, prodávácům, číšníkům, kuchařům, zkrátka všem, kteří stáli skromě v pozadí, ale přitom usilovali o to, abychom se tu cítili dobře, nejen jako hosté, ale jako doma. Snad se to přes dobrou snahu ve všech případech nepodařilo, ale to nevadí, většina z nás přece odjíždí s dobrými pocity, jež navazují na problematiku amatérského divadla a možno říci i atmosféru jeho „hlavního města“, Jiráskova Hronova. Ke všem hlasům a názorům připojujeme naše zvláštní poděkování i my, v redakci hronovského zpravodaje, kam denně přicházejí, zejména v druhé části přehlídky dopisy a příspěvky, jejichž obsahem je právě dík krásným, obětavým a laskavým lidem.

-red-

Královská divadelná spoločnosť DE MELOMANEN z Gentu, ktorá pred dvoma rokmi úspešne vystúpila v Hronove, zdržiavala sa práve v čase konania Jiráskovho Hronova opäť v Československu. Prišla k nám na pozvanie Ministerstva kultúry SSR a Osvetového ústavu. Hostiteľom belgických ochotníckych divadelníkov bol Dom

HRONOV - GENT - BREZNO

kultúry ROH v Brezne. Vedúci klubu s. Vagaday poskytol nám o pobyte tohto sympatického súboru u nás niekoľko základných informácií:

— Naši belgickí priatelia zahrali v Brezne Bukovčanovu hru Kým kohút nezaspieva. Predstavenie sa uskutočnilo 7. augusta, malo vďačných a pozorných divákov, ktorí ocenili záujem belgických ochotníkov o uvedenie slovenskej hry. Potom sme s ochotníkmi z Gentu, ktorých viedol ich režisér pán A. E. De Frenne, navštívili Vysoké Tatry a na ich vlastnú žiadosť miesta, ktoré sa dotýkajú Bukovčanovej hry. Súbor prišli vedúci predstavitelia ONV v B. Bystrici, navštívili tiež Mostáreň Brezno a podľa všetkého cítili sa u nás veľmi dobre. Pán A. E. De Frenne, ako aj všetci členovia súboru spomínali na svoje hronovské vystúpenie spred dvoch rokov.

Tešíme sa, že sa s našimi priateľmi opäť stretneme, tentoraz na ich pôde, pretože náš divadelný súbor dostal pozvanie zúčastniť sa v júli 1977 na medzinárodnom divadelnom festivale Gente. Pravdepodobne tam pôjdeme s Laskomerského jednoaktovkami, ktoré s našim súborom režijne našťudoval P. Scherhauser.

-mp-

Z olomouckého predstavení muzikálu Festival

VČERA V KLUBECH

se opět diskutovalo. Bylo třeba zhodnotit tři inscenace a odspěchat na vystoupení LK Vč. kraje, kde jako vedoucí lektor působí doc. Císař. Bouřlivá debata kolem slovenského představení „Chvastuňa“ a časová tiseň přivedla doc. Císaře k osvícení, v němž náhle pochopil ztracený smysl ochotnického divadla. Naštěstí se o svůj zážitek s účastníky klubů podělil.

Vyprávěl o zlatých časech fotbalu, o dobách, kdy si na nějakém plácku kopali kluci, které okouzli kulatý míč a hráli s ním. Kopali pro potěšení, pro radost a pro údiv, co vše je možné s tím míčem dělat. Potom byla založena první liga, druhá liga, krajské a okresní přebory. Pro fotbalové kluby se stalo základním cílem a smyslem umístit se, získat co největší počet bodů. To se pochopitelně muselo odrazit na způsobu jejich přípravy. Povolali a drazce zaplatili zahraniční „experty“, všechny síly zaměřili jediným směrem — dostat se do první ligy. Pomalu se z jejich hry začala vytrácet HRA, kulatý míč přestal být zážrakem, s nímž se dají dělat podivuhodné věci, ale stal se předmětem, který je třeba umístit do branky, a postoupit v soutěži. Zůstal jen fotbalový klub Union Žižkov, který si dál hrál pro potěšení, stále stejně okouzlený kulatým míčem. — V soutěžích nebodoval, ale jim to nevadilo a jejich příznivci se dál přicházeli dívat, jak to s tím míčem umějí.

Tak nějak podobně (vlastně úplně stejně) je tomu s ochotnickým divadlem.

Doc. Císař sklídl potlesk a křik by tento potlesk znamenal, že všichni pochopili, co chtěl sdělit.

■ Výzdoba města k Jiráskovu Hronovu má vzestupnou tendenci. Jistě na tom má svůj podíl i soutěž aranžérů, kterou vypisuje MěstNV. Jak dopadl letošní ročník: I. cenu získal J. Černý za výzdobu vkladní skříně TEXTILU Pardubice v Leninově ul., II. cenu aranžérů Hojnů a Chaloupková za výzdobu vkladní skříně Jednoty v Marxově ul., třetí ceny byly uděleny dvě — I. Jansové za výzdobu vkladní skříně v prodejny Oděvy-Kožesíny, Hradec Králové v Leninově ul. a J. Fialovi, který aranžoval výzdobu v prodejně OBUVI na náměstí.

V letošním roce vás iistě upoutaly nástěnky, na nichž jsou zveřejněny pracovní výsledky závodu zároveň s fotografiemi z inscenace souboru, nad nímž převzal patronát. Tato nová forma je hezkým přihlášením se závodů k Jiráskovu Hronovu a všem za to děkujeme. Kdyby se zde soutěžilo, pravděpodobně by zvítězil n. p. Stavostroj a n. p. ELTON.

Jiří Maheň: Nasreddin

DNES A ZÍTRA

SOBOTA 14. SRPNA 1976

Rozloučení s kroměřížským souborem se koná ve 12 hodin na MěstNV, tamtéž se ve 14 hodin koná rozloučení představitelů města a přípravného výboru se zahraničními hosty, v 16 hodin je první představení Amatérského studia při Divadle O. Střibora v Olomouci — Déry-Pós: Festival, v 17.30 si můžete poslechnout v Jiráskových sadech koncert dechového orchestru ZK ROH Veřba z Machova, v 19 hodin je druhé představení olomouckého studia. Ve 21 hod. je v Jiráskově divadle slavnostní závěr celostátní přehlídky amat. divadla — 46. JH. Ve Staropadolské se ve 22 hod. koná beseda olomouckého studia s patronem, kterým je n. p. Stavostroj z Nového Města nad Met., zde se se souborem rozloučí zástupci města a PV.

NEDĚLE 15. SRPNA 1976

Už jen smutné a prázdné náměstí, poslední stisky rukou, odjezdy. — Ale za rok

NA SHLEDANOU!

Loutkáři v Hronově

Během desetiletí hrálo zde několik loutkových scén, nejvíce se prosadila scéna Sokola, která zahájila činnost před 50 léty, přesně 5. 12. 1926. Brzy po rozšíření souboru a inventáře nechali Hronovští řezat původní loutky u řezbáře Gustava Noska (autor Hurvínka divadla S+H). — Jedna z nich, řezaná podle žijícího Kosteleckého Lojzicka je ve zdejšímu městském muzeu, další dvě (smyšlené postavy) — Nanynka a Cvoček — čekají v tuterěnu Jiráskova divadla na předání Muzeu loutkářských kultur v Chrudimi, jak se dohodli ředitel ZK MAJ s. Kolman s ředitelem MLK s. Chládkem. — Škoda, že loutkářská činnost v druhé polovině padesátých let ustala a probuzení loutek stále ještě čeká na obětavé přátele dětí.

-Ap-

JIRÁSKOV HRONOV, zpravodaj celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů — č. 10. 1976. — Redakce: dr. M. Polák, E. Slovákova, M. Marek. — Vydává Přípravný výbor 46. Jiráskova Hronova. — Sobota 14. srpna 1976. Cena 1 Kčs.

Z VYSOKÉHO nad Jizerou DO HRONOVA a naopak

Jedním z prvních vyslanců přehlídky vesnických a zemědělských souborů ve Vysokém nad Jizerou, který už ve čtvrtek přijel do Hronova, byl Láďa Lhota. Stejným dílem totiž patří k oběma přehlídkám, z nichž pamatuje pěknou řádku inscenací. Ale včera přivítali ve festivalovém Hronově ještě delegaci přípravného výboru vysoké přehlídky, představitele MěstNV a další hosty, kteří se zúčastnili odpoledního představení kroměřížského divadelního souboru a večer, těsně před návratem domů se setkali s členy rady MěstNV v Hronově na přátelské besedě. Láďa Lhota ji ohlašoval dlouho, dlouho předem a živě se zajímal o její obsah. Stejně živě, jako se ve Vysokém zajímá a stará o Hronovské. —k-

■ Mnozí návštěvníci JH přičítají jednotlivě, mnohde však je tradicí pořádat do Hronova zájezdy hromadné. Tak např. OKS Žďár nad Sázavou zorganizoval dvanáctičlennou výpravu, OKS Teplice 11člennou, OKS Gottwaldov 13člennou, KaSS Jablonec nad Nisou výpravu 25 osob, OKS Děčín 16 osob, OKS Nymburk 14 osob, ZK Metra Blansko vyslal 14 osob, z Partizánského přijela sedmičlenná a z Topolčan pětičlenná výprava, s trenčínským souborem přijela desetičlenná výprava, se souborem z Lipt. Hrádku šestnáctičlenný doprovod, OKS Nové Mesto nad Váhom vyslalo 8 lidí, z Ohomutovska na celý týden 17 amatérů, dále jsou zde souborové výpravy, např. třínečný soubor vyslal již tradičně velký počet lidí, letos 25 osob, z pražské Vlasti je zde 10 lidí, z vítkovického souboru 8 členů, soubor Čapek z Uher. Hradiště vyslal 7 lidí, rakovnický Tyl 10 členů, karlovarské Studio 7 osob, Jihočeské divadlo 5 osob, německý soubor z Hané 8 lidí. Velmi potěšitelná je účast našich přátel z NDR: ředitel Domu pro srbské lidové umění v Budyšině vyslal na letošní JH 8 pracovníků svého zařízení. Podstatná je i aktivita Střediska výchovy rozhlasových kádrů z Liberce, které na celý týden vyslalo 4 pracovníky. Vedoucí divadelního souboru z Vrchlabí s. Zavoral stejně jako i jiná léta přijel se skupinou mladých ze souboru, jsou zde na zkušené mladí z radnického souboru, atd atd. Tato zjištění jsou radostná pro nás všechny a jistě se na nás nebudou zlobit ti, na něž se v tomto nikoliv vyčerpávajícím výčtu nedostalo. —es-